আয়কর আয়ুক্ত,মাড্রাস

ବନାମ

ଏସ୍. ରମଣ ଚେଟ୍ଟିୟାର

ଅକ୍ଟୋବର 27,1964

(କେ. ସୁବ୍ବା ରାଓ, ଜେ. ସି. ଶାହ ଏବଂ ଏସ୍. ଏମ୍. ସିକ୍ରି ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ (1922 ର 11), ଧାରା 22 (3) ଏବଂ 34-ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଅସିଦ୍ଧ ସୂଚନାରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରାଗଲା ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ-ଫେରସ୍ତକୁ ଅଣଦେଖା କରି ଯଦି ନିଆଯାଇପାରେ ।

1948 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 3 ତାରିଖର ଏକ ସୂଚନା ଉତ୍ତରରେ, ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 1922ର ଧାରା 34 ଅଧୀନରେ, କରଦାତା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1944-45 ଏବଂ 1945-46 ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଥିଲେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାସ୍ତବିକ ଟିକସ ଯୋଗ୍ୟ ଆୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । କରଦାତା ପ୍ରଥମେ ଅପିଲ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ପରେ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲାଭର ଏକ ଅଂଶ ଆକଳନ ବର୍ଷ 1944-45ରେ ଆକଳନଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଥିଲେ । 1948 ର ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 48 (8 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1948 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ 30 ମାର୍ଚ୍ଚ 1948 ରୁ ପିଛିଲା କରାଯାଇଥିଲା) ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୁକ୍ତ ମଞ୍ଜୁରି ପାଇବା ପରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ପୁନର୍ବାର ଅଧିନିୟମ 34 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସୂଚନା ଜାରି କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ବର୍ଷର ଲାଭ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରାଶିକୁ ସେ ଟିକସକୁ ଆଣିଥିଲେ । ଅପିଲ ସହାୟକ ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭ ଉପରେ, କରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ 1944-45 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବୈଧ ନୁହେଁ । ଆୟୁକ୍ତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ନିର୍ଣ୍ଣିତ : କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଧାରା 22 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବୈଧ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ତେଣୁ ବିଭାଗ ଏହାକୁ ଅଣଦେଖା କରିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 22 ଅନ୍ତର୍ଗତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାରେ କରଦାତାଙ୍କର କୌଣସି ଅବହେଳା କିମ୍ବା ବିଫଳତା ରହିଛି ବୋଲି ଧରି ନେଇ ଧାରା 34 ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୂଚନା ଜାରି କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଧାରା 22 (3) ଜଣେ କରଦାତାଙ୍କୁ ଆକଳନ କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ, ଅର୍ଥାତ୍ ଧାରା 34 (3) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ । ଏହା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଫେରସ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ, ଯେପରିକି ଏହା ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଫେରସ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ମନ୍ଦ ବୋଲି ଧରାଯାଏ କାରଣ 1948 ର ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା, ତେବେ ଏହା ଅନୁସରଣ କରିନଥିଲା ଯେ ଏହାର ଅନୁସରଣରେ କରାଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ ମନ୍ଦ ଭାବରେ ସୂଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଅନ୍ୟଥା ବୈଧ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏକ ବୈଧ ସୂଚନା ଧାରା 34 ଅଧୀନରେ ପ୍ରାପ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଏ, ଏହାକୁ ଧାରା 22 (3) ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବୈଧ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସୂଚନା କରିବାକୁ ପଡିବ ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବନାମ ଗିଧୌରର ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ସିଂ ବାହାଦୁର, (1961) 41 ଆଇ. ଟି. ଆର. 421, ପ୍ରଭେଦନୀୟ ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ବନାମ ରଣ୍ଛୋଡ଼ଦାସ୍ କରସୋଣ୍ଡାସ, (1959) 36 ଆଇ. ଟି. ଆର. 569, ଉଲ୍ଲେଖିତ ।

ଆର୍. କେ. ଦାସ ଆଣ୍ଡ କୋ. ବନାମଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ , ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ, (1956) 30 ଆଇ. ଟି. ଆର. 439 ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : 1963 ର ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1096 ।

1956 ର 114 ସଂଖ୍ୟା ମାମଲାରେ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜାନୁଆରୀ 3,1961ର ରାୟରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀ ସପକ୍ଷରେ କେ. ଏନ୍. ରାଜାଗୋପାଲା ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ଆର୍. ଏଚ୍. ଢେବର ଏବଂ ଆର୍. ଏନ୍. ସାଠେ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏସ୍. ସ୍ୱାମୀନାଥନ ଏବଂ ଆର୍. ଗୋପାଳକ୍ରିଷ୍ଣନ।

ଏହି ରାୟକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତି **ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସିକ୍ରି** ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ହେଉଛି ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ, 1944-45 ବର୍ଷ ପାଇଁ 1953 ମସିହା ଜୁନ 30 ତାରିଖରେ ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଆଇନ 1922 ର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବୈଧ କି ନୁହେଁ । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

ଉତ୍ତରଦାତା , ଯାହାଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କରଦାତା ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ଏକ ହିନ୍ଦୁ ଅବିଭାଜିତ ପରିବାର ଅଟନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1944-45 ଏବଂ 1945-46 ପାଇଁ, କରଦାତା ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଆଇନ 22 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଏହା ପରେ ଆଇନ ବୋଲି କୁହାଯାଏ, କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 22 (2) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା । 1948 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 3 ତାରିଖରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଉଭୟ ଆକଳନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚନା ଜାରି କରିଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ମଞ୍ଜୁରି ନେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା ଏବଂ କିଛି ମଧ୍ୟ ମିଳିନଥିଲା । କରଦାତା 1948 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 4 ତାରିଖରେ ଆକଳନ ବର୍ଷ 1944-45 ପାଇଁ ଏକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହାର ଆୟ 4, 053 ଟଙ୍କା, ଯାହା ଏଚୟୁଏଫ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ସୀମା ଅର୍ଥାତ 7200 ଟଙ୍କା ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । କରଦାତା ମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1945-46 ପାଇଁ ଏକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । 1944-45 ପାଇଁ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ମାମଲାକୁ ନିଷ୍ଫଳ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ 1945-46 ଆକଳନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସେ ଅକ୍ଟୋବର 27, 1950ରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରି ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଆୟକୁ 1,20,603 ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । କରଦାତା ଅପିଲ ସହଯୋଗୀ ଆୟୁକ୍ତ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ନଭେମ୍ବର 19,1952 ରେ, ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । କେତେକ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରିରୁ ମିଳିଥିବା ମୋଟ 79,760 ଟଙ୍କାର ଲାଭ ମଧ୍ୟରୁ 1945-46 ରେ 33,000 ଟଙ୍କା ଆକଳନ ଯୋଗ୍ୟ

ଥିଲା ଓ 1944-45ର ମୂଲ୍ୟାୟନ ବର୍ଷରେ 46.760 ଟଙ୍କାର ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆଦେଶରେ ଏହିପରି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି :

> "ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ 1944-45 ପାଇଁ କରଦାତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ବିଷୟରେ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ବୋଲି ସେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ରଖିଛନ୍ତି ।"

ଫେବୃଆରୀ 27,1953 ରେ, ଆୟୁକ୍ତ ମଞ୍ଜୁରି ପାଇବା ପରେ, ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1944-45 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସୂଚନା ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହି ସୂଚନାର ବୈଧତା ଏବେ ପ୍ରଶ୍ନ ଘେରରେ ରହିଛି । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଜୁନ୍ 30,1953 ରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ମୋଟ ଆୟ 51, 523 ଟଙ୍କା ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅପିଲ ସହଯୋଗୀ ଆୟୁକ୍ତ ଏହି ଆଦେଶକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 34 (1) (ଏ) ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବୈଧ ଥିଲା । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ କରଦାତାଙ୍କ ବିଷୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବେ, 1944-45 ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ, 1953 ର ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 34 ର ଉପଧାରା (3) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଧାରା 34ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 34 (1) (ଏ) ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ କି ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନ ଯାଇ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆଧାରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 34 (3) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନ, ସଂଶୋଧିତ ଭାବରେ, ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା ।

କରଦାତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ରାୟର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ପ୍ରେରିତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ନକାରାତ୍ମକ ଉତ୍ତର ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 4, 1948 ରେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏକ ଆସିଦ୍ଧ ସୂଚନାର ପରିଣାମ ଥିଲା ସତ୍ତ୍ୱେ, ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ ଅଣଦେଖା କିମ୍ବା ଅନାଦର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ବିଭାଗ ଆଇନର ଧାରା 34 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଅନୁମାନ କରି ଆଉ ଏକ ସୂଚନା ଜାରି କରିପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ

କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ଆୟର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାରେ କୌଣସି ଅବହେଳା କିମ୍ବା ବିଫଳତା ହୋଇଛି । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲା ଯେ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ରଞ୍ଚୋଡ୍‌ଦାସ୍ କରସୋଣ୍ଡାସ (1) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁପାତ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାକୁ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ରାଜାଗୋପାଲା ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ଯେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହା ଏକ ଅବୈଧ ସୂଚନା ଅନୁସରଣରେ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଅବୈଧ ବୋଲି ସୂଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ଆଧାରରେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ *ରଞ୍ଚୋଡ୍‌ଦାସ୍ କରସୋଣ୍ଡାସ* ([1]) ଙ୍କ ମାମଲା ଭିନ୍ନ ଅଟେ ।

କରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ଏହି ନୂତନ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯିବା ଉପରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାନ୍ତି । ସେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ତରଫରୁ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମାମଲାର ବିବୃତିରେ ଆଇନର ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହିପରି ରଖାଯାଇଛି:

> " 1948 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 3 ତାରିଖରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ସୂଚନା ଏବଂ 1948 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 4 ତାରିଖରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ବୈଧ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା 1950 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 27 ତାରିଖରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 1953 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 27 ତାରିଖରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ସୂଚନା ଜାରି ହେବା ବେଳକୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ନଥିଲା ।

ସେ କୁହନ୍ତି, ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସ୍ଵୀକାର କରେ ଯେ ଫେରସ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା । ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ସେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧାରା 23 ଅନୁଯାୟୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 31,1949 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା, ଯାହା ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ବୋଲି ବିବେଚନା କରେ ।

([1]) 1960 1 S.C.R. 114

ଆମ ମତରେ ଆବେଦନକାରୀ କୌଣସି ନୂଆ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଉ ନାହାଁନ୍ତି । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଆବେଦନକାରୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ବୈଧ କିନ୍ତୁ ଏହା ଏହି ଦୃଢ କଥନକୁ ଅନୁସରଣ କରେ ଯେ ଏପ୍ରିଲ୍ 3,1948 ରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ସୂଚନା ବୈଧ ଅଟେ । ମାମଲାର ବିବୃତିର ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଂଶରେ, ତଥାପି, ଆବେଦନକାରୀ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ "ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଏକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ଉପରେ ବୈଧ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇପାରିବ, ମାମଲାଟି ଏପରି ଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ଆୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଧାରା 34 (1) ର ଖଣ୍ଡ (ଏ) ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ସୂଚନା ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାରେ ଯେଉଁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ତାହା ହେଉଛି 1948 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 4 ତାରିଖର ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 22 (3) ଅଧୀନରେ ବୈଧ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ କି? ଧାରା 22 (3) ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ରହିଛି :

> " 22 (3).ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଉପଧାରା (1) କିମ୍ବା ଉପଧାରା (2) ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥାନ୍ତି, କିମ୍ବା ସେହି ଉପଧାରା ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥାନ୍ତି, ସେଥିରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ଭୁଲ ବାଦଥିବା ଦେଖନ୍ତି ଯଥାସ୍ଥିତି ସେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଏକ ସଂଶୋଧିତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ ।

ଧାରା 22 (3) ଜଣେ କରଦାତାଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପୂର୍ବରୁ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ । ଧାରା 34 (3) ଅନୁଯାୟୀ, ଯାହା 1949 ମସିହାରେ ଥିଲା, ଯଦି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ବୈଧ ଥିଲା, ତେବେ ଅତିକମ୍ରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 31,1949 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ତେଣୁ, *ଏସ. ସନ୍ତୋଷ ନାଦର ବନାମ ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ*ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ପରି ଏହା ସୂଚିତ ହୋଇପାରେ । *ତୁତିକୋରିନ* ([1]) *ଏବଂ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ ସିଟି-2 ବନାମ ଭଗୱନ୍ଦାସ ଆମର୍ସି* ([2]) କହିଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 34 (3) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡିବ । ତେବେ ଏହି ମାମଲାରେ ଏହି ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହୋଇଛି। ଶ୍ରୀ

([1]) (1961) 42 I.T.R. 715
([2]) (1963) 50 I.T.R. 239

ଶାସ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 22 (3) ରେ ଏହା ଆହୁରି ନିହିତ ଯେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମେ ଏହା ବୁଝିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଯେ ଧାରା 22 (3) ଅଧୀନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫେରସ୍ତ ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଫେରସ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏହି ନିଜଆଡୁ ଯେ ଏହା ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ନିଜଆଡୁ 22 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସାଧାରଣ ସୂଚନା କିମ୍ବା ନିଜଆଡୁ 22 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୂଚନା ଅନୁସରଣରେ ଏକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ କରାଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ କିନ୍ତୁ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ନୁହେଁ । ଏହା ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ସୂଚନା କିମ୍ବା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୂଚନାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ । ଯଦି ଅଧିନିୟମ 22 (1) ଏବଂ ଅଧିନିୟମ 22 (2) ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚନା ଉତ୍ତରରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କେତେକ ଜୋରିମାନା ସଂଲଗ୍ନ କରିଥାଏ । ଆମ ମତରେ, ଧାରା 22 (3) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ ଧାରା 22 (1) କିମ୍ବା ଧାରା 22 (2)ର ଉତ୍ତରରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଏବଂ ପରେ ଏହା କହିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଯେ ଧାରା 34ର ଉତ୍ତରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ନୁହେଁ କାରଣ ଏହା କେବଳ କରଦାତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥାଏ ଯେ କିଛି ଆୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ବର୍ତ୍ତି ଯାଇଛି । ଆମ ମତ ଉଭୟ ପ୍ରକାରର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅଧିନିୟମ 22 (3) ଧାରା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟେ । ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାରର ମାମଲାରେ ଏହା ସିଧାସଳଖ ଧାରା 22 (3) ଅଧୀନରେ ଅଟେ । ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହାକୁ ଧାରା 22 (2) ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚନା ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ ଧାରା 22 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ଧାରା 22 (3) ର ଭାଷାରେ ଆମେ ଏହା କହିପାରିବା ନାହିଁ ଯେ 1948 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 4 ତାରିଖର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଧାରା 22 (3) ଅନ୍ତର୍ଗତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ନଥିଲା ।

ଶ୍ରୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ତଥାପି, କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଅଦାଲତ *ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ଗିଧୌରର ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ସିଂ ବାହାଦୂର* ([1]) ମାମଲାରେ ଏକ ବିପରୀତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ । ତେବେ ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା ଏହି ଅଦାଲତ କ"ଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ସଂକ୍ଷେପରେ କୁହାଯାଇଛି, ସେହି ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ମହାରାଜାଙ୍କ କୃଷି ଆୟ ଏବଂ ଚାରିଟି ଆକଳନ ବର୍ଷ 1944-45 ରୁ 1947-48 ପାଇଁ ବକେୟା ଉପରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ସୁଧ ଥିଲା । ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବକେୟା ଉପରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଆକଳନଯୋଗ୍ୟ ଆୟ ସୁଧରେ

([1]) [1961] 2 S.C.R. 760

ଏହା କୃଷି ଆୟ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିନଥିଲେ । ଏହି ମତକୁ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦ ଭୁଲ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲା । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଅଗଷ୍ଟ 8,1948 ରେ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚନା ଜାରି କରିଥିଲେ । ଆୟକର ବ୍ୟବସାୟିକ ଲାଭ ଟିକସ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ 1948 (1948ର XLVIII) ଦ୍ଵାରା ଧାରା 34ରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । 1948 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 3 ତାରିଖର ଉପରୋକ୍ତ ସୂଚନା ଆଧାରରେ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଲା :"ମାମଲାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 34 ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ । ଏହି ଅଦାଲତ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ :

> "ଯେହେତୁ ସଂଶୋଧନ ଆଇନ୍ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଧାରା ୩୪କୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଥାତ୍ 1948 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 30 ତାରିଖରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାବଧାନ ଥିବା ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିବା ଧାରାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନଥିଲା ଏବଂ ପୁନଃପ୍ରଣୟନ ହୋଇଥିବା ଧାରାକୁ 1948 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 30 ତାରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ, ତେଣୁ ସାଧାରଣ ଧାରା ଆଇନର ଧାରା 6ରେ ପ୍ରୟୋଗକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ସମସ୍ତ ନୋଟିସ୍ ଅଗଷ୍ଟ 8,1948 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ବିଧାନ ପୁସ୍ତକରେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଦ୍ୟମାନ ବୋଲି ସୂଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କାରଣ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଏବଂ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚନା ଜାରି କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାଏ, ଯଦି ସେହି ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥାଏ, ତେବେ ସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଧାରା 34 (1) ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପାଳନ ନକରି ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅବୈଧ ଥିଲା, ଏବଂ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ସମଗ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବେଆଇନ ଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରକୃତରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ବୈଧତା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତିତ ନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା କେତେକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ *ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ସିଂ*

ବାହାଦୁର ([1]) ମାମଲାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଥିଲା, ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅଗଷ୍ଟ 8,1948 ରେ ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 34 ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପାଳନ କରିବା ବାସ୍ତବିକ ଭାବରେ ଅସମ୍ଭବ । ଏହି ତର୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ "ତର୍କଟି ଠିକ୍, କିନ୍ତୁ ଆୟକର ବିଭାଗ ପକ୍ଷପାତିତା କରିନଥିଲା କାରଣ ଧାରା 34ର ସୂଚନାକୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 8 ତାରିଖ, ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମର ତାରିଖ, ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 34ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପାଳନ କରିବା ପରେ ପୁନଃ ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ । "ଏହି ଅଦାଲତ, ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆବେଦନରେ, ସୂଚନାଗୁଡିକ ଅବୈଧ ବୋଲି ରାୟ ଦେବା ପରେ, ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି :

> "ବାସ୍ତବରେ, ନୂତନ ସୂଚନା ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଥିଲା, ଏବଂ ପୁରୁଣା ସୂଚନାଗୁଡ଼ିକୁ କାହିଁକି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ନୂତନ ଜାରି କରାଯାଇ ନାହିଁ ତାହା ଆମେ ବୁଝିବାରେ ବିଫଳ ହେଉଛୁ ।

ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ ଯେ ସେହି ମାମଲାରେ ନୂତନ ସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା । ଶ୍ରୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ବିଭାଗ ଠିକ୍ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ଯାହା ସେହି ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଏହି ତଥ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଯେ ଫେରସ୍ତର ବୈଧତା ଉପରେ କୌଣସି ଆଲୋଚନା ହୋଇନାହିଁ, ଏହା କହିବା ସମ୍ଭବ ଯେ ସେହି ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନୂତନ ସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । *ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ସିଂହଙ୍କ* ([2]) ମାମଲାରେ, ମହାରାଜା ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ ଚାରିଟି ଆକଳନ ବର୍ଷ 1944-45 ରୁ 1947-48 ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବକେୟା ଭଡ଼ା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରଦାତାଙ୍କ ଆୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସୂଚନା ଅନୁସରଣରେ ତାଙ୍କର ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ ଧାରା 22 (3) ଭାବରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେ ପୂର୍ବରୁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିସାରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ କରଦାତା କେବେବି ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ । ସେ ଦାଖଲ କରିଥିବା ପ୍ରଥମ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସୂଚନାର ଉତ୍ତରରେ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଧାରା 34 (3) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଚାରି ବର୍ଷ ପାଇଁ, ଧାରା 34 ଅଧୀନରେ ଏକ ସୂଚନା ବିନା ମଧ୍ୟ ସେ ଏହି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।

([1]) [1956] 30 I.T.R. 484
([2]) [1961] 2 S.C.R. 760

ବମ୍ବେ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ରଣଛୋଡ଼ଦାସ କରସୋଣ୍ଡାସ [1] ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ସୀମାଠାରୁ କମ୍ ଆୟ ଦର୍ଶାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏକ ଭଲ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ ଅଣଦେଖା କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏକ ସୂଚନା ଜାରି କରିପାରିବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ମାମଲାରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅଧିନିୟମ 22 (3) ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଭଲ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ କି ନାହିଁ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ଏହି ମାମଲା ଅଧିକ ସହାୟକ ନୁହେଁ ।

ଶ୍ରୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ନୋଟିସ୍ ଧାରା 34 ମନ୍ଦ ବୋଲି ଧରାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ଅନୁସରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ଏହାର ଅନୁସରଣରେ କରାଯାଇଥିବା ଫେରସ୍ତ ମଧ୍ୟ ମନ୍ଦ ଭାବରେ ସୂଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ଏହି ବିବାଦରେ କୌଣସି ସାର ନାହିଁ । *ଆର୍. କେ. ଦାସ ଆଣ୍ଡ କୋ. ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* [2] ମାମଲାରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଶ୍ରୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରେ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ମାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ । *ରଞ୍ଚୋଢ଼ଦାସ୍ କରସୋଣ୍ଡାସଙ୍କ ମାମଲା* [1] ରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁମୋଦନ କରିନଥିଲେ, ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଆମେ ଏହା ବୁଝିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଯେ ଯଦି ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ତାଙ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକୁ ଧାରା 22 (3) ଅନୁଯାୟୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଥିଲେ, ତେବେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଯାଞ୍ଚରେ ତିଷ୍ଠିବ ନାହିଁ ।

ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ 'ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ' ଏବଂ 'ଅଣ-ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଆୟକର ଆଇନର ଏହି ଶାଖାରେ କିଛି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ଧାରା 22 (3) ରେ ଏହି ବାକ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି କୌଣସି ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କାରଣ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ଧାରା 34 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ବୈଧ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଦ୍ୱାରା ଏକ ବୈଧ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥାଏ, ତେବେ ଏହାକୁ ଧାରା 22 (3) ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯିବ, କାରଣ ଏହା ଉପଧାରା (4) ର ଭାଷାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟେ ।

---

(1)[1960] 1 S.C.R. 114
(2)[1956] 30 I.T.R. 439

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସହ ସହମତ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ନକରାତ୍ମକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତଦନୁସାରେ ଆମେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରୁ ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସ୍ୱିଡିଲ୍ ନାୟକ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।